ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 8. decembra 2011 *

Vo veci C-371/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (Nemecko) z 22. júla 2008 a doručený Súdnemu dvoru 14. augusta 2008, ktorý súvisí s konaním:

Nural Ziebell

proti

Spolkovej krajine Bádensko-Württembersko,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia A. Borg Barthet, M. Ilešič, J.-J. Kasel (spravodajca) a M. Berger,

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: K. Malaček, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. marca 2011,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— N. Ziebell, v zastúpení: B. Fresenius a R. Gutmann, Rechtsanwälte,

— spolková krajina Bádensko-Württembersko, v zastúpení: M. Schenk, splnomocnený zástupca,

— nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a N. Graf Vitzthum, splnomocnení zástupcovia,

— dánska vláda, v zastúpení: J. Bering Liisberg a R. Holdgaard, splnomocnení zástupcovia,

— estónska vláda, v zastúpení: M. Linntam, splnomocnený zástupca,

— grécka vláda, v zastúpení: G. Karipsiadis a T. Papadopoulou, splnomocnení zástupcovia,

— vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: I. Rao a C. Murrell, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci T. Eicke, barrister,

— Európska komisia, v zastúpení: G. Rozet a V. Kreuschitz, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 14. apríla 2011,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 14 ods. 1 rozhodnutia asociačnej rady č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji pridruženia (ďalej len „rozhodnutie č. 1/80“). Asociačná rada bola zriadená Dohodou o pridružení medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom, ktorá bola podpísaná 12. septembra 1963 v Ankare Tureckou republikou na jednej strane a členskými štátmi EHS a Spoločenstvom na strane druhej a ktorá bola uzavretá, schválená a potvrdená v mene Spoločenstva rozhodnutím Rady 64/732/EHS z 23. decembra 1963 (Ú. v. ES 217, 1964, s. 3685; Mim. vyd. 11/011, s. 10, ďalej len „dohoda o pridružení“). Tento návrh sa týka aj výkladu článku 28 ods. 3 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/

EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Nuralom Ziebellom, tureckým štátnym príslušníkom, ktorý pred uzavretím manželstva s osobou nemeckej štátnej príslušnosti používal priezvisko „Örnek“, a spolkovou krajinou Bádensko-Württembersko v súvislosti s konaním o vyhostení N. Ziebella z nemeckého územia.

Právny rámec

Právo Únie

Pridruženie medzi EHS a Tureckom

— Dohoda o pridružení

3 Cieľom dohody o pridružení je v súlade s jej článkom 2 ods. 1 podporovať pretrvávajúce a vyrovnané posilňovanie obchodných a hospodárskych vzťahov medzi zmluvnými stranami, zahŕňajúc aj oblasť pracovnej sily, najmä postupnou realizáciou voľného pohybu pracovníkov (článok 12 dohody o pridružení), ako aj odstránením prekážok slobody usadiť sa (článok 13 uvedenej dohody) a slobodného poskytovania

služieb (článok 14 tej istej dohody) s cieľom zlepšiť životnú úroveň tureckého ľudu a uľahčiť neskoršie prijatie Tureckej republiky do Spoločenstva (štvrté odôvodnenie a článok 28 tejto dohody).

4 Na tieto účely obsahuje dohoda o pridružení prípravné obdobie, ktoré umožní Tureckej republike posilniť svoju ekonomiku s pomocou Spoločenstva (článok 3 tejto dohody), prechodné obdobie, v priebehu ktorého sa zabezpečí progresívne zavedenie colnej únie a zbližovanie hospodárskych politík (článok 4 uvedenej dohody), a záverečné obdobie, ktoré je založené na existencii colnej únie a zahŕňa posilňovanie koordinácie hospodárskych politík zmluvných strán (článok 5 tej istej dohody).

5 Článok 6 dohody o pridružení znie:

„Na zabezpečenie uplatnenia a postupného rozvoja pridružovania sa zmluvné strany schádzajú v asociačnej rade, ktorá koná v rozsahu právomocí zverených dohodou [o pridružení].“ [*neoficiálny preklad*]

6 Článok 8 dohody o pridružení, vložený do hlavy II tejto dohody a nazvaný „Uplatňovanie prechodného obdobia“ [*neoficiálny preklad*], uvádza:

„Na účely dosiahnutia cieľov stanovených v článku 4 asociačná rada ešte pred začiatkom prechodného obdobia a v súlade s postupom stanoveným v článku 1 dočasného protokolu stanoví podmienky, mechanizmy a časové harmonogramy vykonania

ustanovení súvisiacich s oblasťami upravenými [Zmluvou ES], ktoré sa musia zohľadniť, a to osobitne s oblasťami uvedenými v rámci tejto hlavy, a akékoľvek ochranné doložky, ktoré sa ukážu potrebné.“ [*neoficiálny preklad*]

7 Článok 12 dohody o pridružení, ktorý sa tiež nachádza v hlave II tejto dohody v kapitole 3 nazvanej „Iné ustanovenia hospodárskej povahy“ [*neoficiálny preklad*], uvádza:

„Zmluvné strany sa dohodli, že budú uplatňovať články [39 ES], [40 ES] a [41 ES], aby medzi sebou postupne dosiahli voľný pohyb pracovníkov.“ [*neoficiálny preklad*]

8 Podľa článku 22 ods. 1 dohody o pridružení:

„Na realizáciu cieľov stanovených dohodou [o pridružení] a v prípadoch stanovených touto dohodou patrí rozhodovacia právomoc asociačnej rade. Každá zo zmluvných strán je povinná prijať opatrenia na vykonanie prijatých rozhodnutí. …“ [*neoficiálny preklad*]

— Dodatkový protokol

9 Dodatkový protokol podpísaný 23. novembra 1970 v Bruseli a uzatvorený, schválený a potvrdený v mene Spoločenstva nariadením Rady (EHS) č. 2760/72 z 19. decembra 1972 (Ú. v. ES L 293, s. 1; Mim vyd. 11/011, s. 41, ďalej len „dodatkový protokol“),

ktorý je podľa svojho článku 62 neoddeliteľnou súčasťou dohody o pridružení, v článku 1 stanovuje podmienky, mechanizmy a časové harmonogramy realizácie prechodného obdobia uvedeného v článku 4 danej dohody.

10 Dodatkový protokol obsahuje hlavu II nazvanú „Pohyb osôb a služieb“, ktorej kapitola I sa týka „pracovníkov“ a kapitola II je venovaná „právu usadiť sa, službám a doprave“.

11 Článok 36 dodatkového protokolu, ktorý je súčasťou kapitoly I, stanovuje, že voľný pohyb pracovníkov medzi členskými štátmi Spoločenstva a Tureckom sa bude uskutočňovať postupne v súlade so zásadami uvedenými v článku 12 dohody o pridružení medzi koncom dvanásteho a dvadsiateho druhého roka po nadobudnutí platnosti tejto dohody a že asociačná rada rozhodne o pravidlách potrebných na tieto účely.

— Rozhodnutie č. 1/80

12 Rozhodnutie č. 1/80 prijala asociačná rada zriadená dohodou o pridružení a pozostávajúca na jednej strane z členov vlád členských štátov, Rady Európskej únie a Komisie Európskych spoločenstiev a na druhej strane členov tureckej vlády.

13 Cieľom tohto rozhodnutia je, ako vyplýva z jeho tretieho odôvodnenia, zlepšiť v sociálnej oblasti režim priznaný tureckým pracovníkom a ich rodinným príslušníkom vo vzťahu k režimu zavedenému rozhodnutím č. 2/76, ktoré sa týkalo uplatňovania článku 12 dohody o pridružení, prijatým 20. decembra 1976 asociačnou radou.

14 Článok 7 rozhodnutia č. 1/80, ktorý sa nachádza v kapitole II nazvanej „Sociálne ustanovenia“ [*neoficiálny preklad*] oddiele 1 týkajúcom sa „otázok súvisiacich so zamestnávaním a s voľným pohybom pracovníkov“, v prvom odseku stanovuje:

„Rodinní príslušníci tureckého pracovníka patriaceho na legálny trh práce v členskom štáte, ktorí získali povolenie sa k nemu pripojiť:

— majú právo odpovedať – s výhradou prednosti poskytovanej pracovníkom z členských štátov Spoločenstva – na akúkoľvek pracovnú ponuku, ak majú v tomto členskom štáte legálny pobyt aspoň tri roky,

— požívajú slobodný prístup k akejkoľvek pracovnej činnosti podľa svojho výberu, ak majú v tomto členskom štáte legálny pobyt aspoň päť rokov.“ [*neoficiálny preklad*]

15 Článok 14 rozhodnutia č. 1/80, ktorý sa nachádza v tom istom oddiele 1, znie:

„1. Ustanovenia tohto oddielu sa uplatňujú s výhradou obmedzení z dôvodov verejného poriadku, verejnej bezpečnosti a verejného zdravia.

2. Ustanovenia tohto oddielu nemajú vplyv na práva a povinnosti vyplývajúce z vnútroštátnych právnych predpisov alebo dvojstranných dohôd uzavretých medzi Tureckom a členskými štátmi Spoločenstva, pokiaľ pre svojich štátnych príslušníkov zavádzajú výhodnejšiu právnu úpravu.“ [*neoficiálny preklad*]

Smernica 2003/109/ES

16 V odôvodneniach č. 1 a 2 smernice Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom (Ú. v. EÚ L 16, 2004, s. 44; Mim. vyd. 19/006, s. 272), sa uvádza:

„(1) s cieľom postupného vytvárania priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, Zmluva o založení Európskeho spoločenstva umožňuje prijatie opatrení, zameraných na zabezpečenie voľného pohybu osôb, v spojení s ďalšími opatreniam, vzťahujúcimi sa na kontroly na vonkajších hraniciach, azyl a migráciu a prijatie opatrení, vzťahujúcich sa azyl, migráciu a zaručenie práv štátnych príslušníkov tretích krajín;

(2) Európska Rada na svojom mimoriadnom zasadnutí v Tampere v dňoch 15. a 16. októbra 1999 vyhlásila, že právne postavenie štátnych príslušníkov tretích krajín by malo byť priblížené k právnemu postaveniu štátnych príslušníkov členských štátov a že osobe, ktorá sa určitú stanovenú dobu oprávnene zdržiava v členskom štáte a ktorá je držiteľom povolenia na dlhodobý pobyt, by mali byť priznané v členskom štáte jednotné práva, ktoré sa čo najviac približujú právam občanov Európskej únie“.

17 Odôvodnenie č. 6 uvedenej smernice spresňuje:

„hlavným kritériom na získanie právneho postavenia osoby s dlhodobým pobytom by mala byť dĺžka pobytu na území členského štátu. Pobyt by mal byť oprávnený a zároveň nepretržitý, aby sa preukázalo, že osoba sa v krajine usadila. …“

18 Odôvodnenia č. 8 a 16 tejto smernice znejú:

„(8) okrem toho, štátni príslušníci tretích krajín, ktorí si prajú získať a udržať právne postavenie osoby s dlhodobým pobytom, nesmú predstavovať hrozbu pre verejný poriadok alebo bezpečnosť štátu. Verejným poriadkom sa môže rozumieť [Pojem verejný poriadok môže zahŕňať – *neoficiálny preklad*] odsúdenie za spáchanie závažného trestného činu;

(16) osoby s dlhodobým pobytom požívajú zvýšenú ochranu proti vyhosteniu. Táto ochrana sa zakladá na kritériách určených rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva. …“

19 Článok 2 smernice 2003/109 stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

a) ‚štátny príslušník tretej krajiny‘ znamená akúkoľvek osobu, ktorá nie je občanom [Ú]nie v zmysle článku 17 ods. 1 [Zmluvy ES];

b) ‚osoba s dlhodobým pobytom‘ znamená akéhokoľvek štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má postavenie osoby s dlhodobým pobytom, ako je ustanovené v článkoch 4 až 7;

…“

20 Podľa článku 3 ods. 1 sa táto smernica „vzťahuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa oprávnene zdržiavajú na území členského štátu“.

21 Podľa odseku 3 toho istého článku 3:

„Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby tým boli dotknuté priaznivejšie ustanovenia:

a) bilaterálnych a multilaterálnych dohôd medzi [S]poločenstvom alebo medzi [S]poločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a tretími krajinami na strane druhej;

…“

22 V súlade s článkom 4 ods. 1 smernice 2003/109 členské štáty priznajú postavenie osoby s dlhodobým pobytom štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sa na ich území zdržiavajú oprávnene a nepretržite päť rokov.

23 Článok 12 tejto smernice nazvaný „Ochrana proti vyhosteniu“ znie:

„1. Členské štáty môžu rozhodnúť o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom, len ak predstavuje skutočnú a dostatočne vážnu hrozbu pre verejný poriadok alebo bezpečnosť štátu.

2. Rozhodnutie uvedené v ods. 1 nesmie byť založené na ekonomických dôvodoch.

3. Pred prijatím rozhodnutia o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom, členský štát zohľadní tieto faktory:

a) dĺžku pobytu na jeho území;

b) vek príslušnej osoby;

c) dôsledky pre príslušnú osobu a členov rodiny;

d) spojenie s krajinou pôvodu, [s krajinou pobytu – *neoficiálny preklad*] alebo stratu spojenia s krajinou pôvodu.

…“

Smernica 2004/38

24 Odôvodnenie č. 3 smernice 2004/38 stanovuje:

„občianstvo Únie by malo byť základným štatútom štátnych príslušníkov členských štátov, keď uplatňujú svoje právo na voľný pohyb a pobyt. Je preto potrebné, aby sa kodifikovali a preskúmali existujúce nástroje [S]poločenstva, ktoré sa oddelene zaoberajú pracovníkmi, samostatne zárobkovo činnými osobami a tiež študentmi a inými neaktívnymi osobami, aby sa zjednodušilo a posilnilo právo všetkých občanov Únie na voľný pohyb a pobyt“.

25 Odôvodnenie č. 22 tejto smernice spresňuje:

„[Z]mluva umožňuje, aby sa zaviedli obmedzenia práva voľného pohybu a pobytu na základe dôvodov verejnej politiky [verejného poriadku – *neoficiálny preklad*], verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia. Aby sa zabezpečila presnejšia definícia takýchto okolností a procedurálnej ochrany, podľa ktorých sa občanom Únie a ich rodinným príslušníkom môže odmietnuť vstup alebo môžu byť vyhostení, mala by táto smernica nahradiť smernicu Rady 64/221/EHS z 25. februára 1964 o koordinácii osobitných opatrení týkajúcich sa pohybu a pobytu cudzích štátnych príslušníkov, prijatých z dôvodov verejnej politiky [verejného poriadku – *neoficiálny preklad*], verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia [(Ú. v. ES 56, s. 850; Mim. vyd. 05/001, s. 11), zmenenú a doplnenú smernicou Rady 75/35/EHS zo 17. decembra 1974 (Ú. v. ES L 14, 1975, s. 14; Mim. vyd. 05/001, s. 174, ďalej len ‚smernica 64/221‘)]…“.

26 Podľa odôvodnení č. 23 a 24 smernice 2004/38:

„(23) vyhostenie občanov Únie a ich rodinných príslušníkov na základe dôvodov verejnej politiky [verejného poriadku – *neoficiálny preklad*], verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti je opatrenie, ktoré môže vážne poškodiť osoby, ktoré využívali práva a slobody im udelené podľa zmluvy [ES] a skutočne sa integrovali

do hostiteľského členského štátu. Rozsah takýchto opatrení by sa preto mal obmedziť v súlade so zásadou úmernosti [proporcionality – *neoficiálny preklad*], aby sa zohľadnil stupeň integrácie daných osôb, dĺžka ich pobytu v hostiteľskom členskom štáte, ich vek, zdravotný stav, rodinná a ekonomická situácia a väzby s krajinou ich pôvodu;

(24) preto čím je vyšší stupeň integrácie občanov Únie a ich rodinných príslušníkov v hostiteľskom členskom štáte, tým by mal byť vyšší stupeň ochrany proti vyhosteniu. Iba za výnimočných okolností, keď existujú závažné dôvody verejnej bezpečnosti, malo by sa prijať opatrenie vyhostenia proti občanom Únie, ktorí sa zdržiavali na území hostiteľského členského štátu po mnoho rokov, najmä, ak sa tam narodili a mali tam pobyt počas svojho celého života. Okrem toho, takéto výnimočné okolnosti by sa tiež mali uplatňovať na opatrenie vyhostenia proti maloletým, aby sa ochránili ich väzby s ich rodinou, v súlade s dohovorom Organizácie spojených národov o ochrane práv detí [o právach dieťaťa – *neoficiálny preklad*] z 20. novembra 1989“.

27 Článok 16 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Občania Únie, ktorí sa legálne zdržiavali počas nepretržitého obdobia piatich rokov v hostiteľskom členskom štáte, majú právo trvalého pobytu v tomto členskom štáte. …“

28 Článok 27 ods. 1 a 2 uvedenej smernice uvádza:

„1. S výhradou ustanovení tejto kapitoly členské štáty môžu obmedziť slobodu pohybu a pobytu občanov Únie a ich rodinných príslušníkov bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť na základe dôvodov verejnej politiky [verejného poriadku – *neoficiálny preklad*], verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia. Tieto dôvody sa nesmú využívať pre ekonomické účely.

2. Opatrenia prijaté z dôvodov verejnej politiky [verejného poriadku – *neoficiálny preklad*] alebo verejnej bezpečnosti musia byť v súlade so zásadou úmernosti [proporcionality – *neoficiálny preklad*] a musia vychádzať výlučne z osobného správania daného jednotlivca. Trestné činy, ku ktorým došlo v minulosti, sa samé osebe nepovažujú za dôvody na prijatie takýchto opatrení.

Osobné správanie daného jednotlivca musí predstavovať skutočnú, existujúcu a dostatočne vážnu hrozbu ovplyvňujúcu jeden zo základných záujmov spoločnosti. Zdôvodnenia, ktoré sú oddelené od podrobností prípadu, alebo ktoré sa spoliehajú na aspekty všeobecnej prevencie, sú neprijateľné.“

29 Podľa článku 28 tej istej smernice nazvaného „Ochrana proti vypovedaniu [vyhosteniu – *neoficiálny preklad*]“:

„1. Skôr, ako sa prijme rozhodnutie o vyhostení z dôvodov verejnej politiky [verejného poriadku – *neoficiálny preklad*] alebo verejnej bezpečnosti, hostiteľský členský štát zohľadní také aspekty, ako je napríklad dĺžka pobytu daného jednotlivca na jeho území, vek, zdravotný stav, rodinná a ekonomická situácia, sociálna a kultúrna integrácia v hostiteľskom členskom štáte a rozsah väzieb s krajinou pôvodu.

2. Hostiteľský členský štát nesmie prijať rozhodnutie o vyhostení proti občanom Únie alebo ich rodinným príslušníkom bez ohľadu na štátnu príslušnosť, ktorí majú právo trvalého pobytu na jeho území, s výnimkou vážnych dôvodov verejnej politiky [verejného poriadku – *neoficiálny preklad*] alebo verejnej bezpečnosti.

3. Rozhodnutie o vyhostení sa nesmie prijať proti občanom Únie s výnimkou prípadu, ak sa toto rozhodnutie zakladá na zásadne dôležitých [na naliehavých – *neoficiálny preklad*] dôvodoch verejnej bezpečnosti, ako sú definované členskými štátmi, ak:

a) dané osoby sa zdržiavali v hostiteľskom členskom štáte počas predchádzajúcich desiatich rokov; alebo

b) ide o maloleté osoby, s výnimkou prípadu, keď je vyhostenie potrebné v najlepšom záujme dieťaťa, ako ho stanovuje dohovor Organizácie spojených národov o právach dieťaťa z 20. novembra 1989.“

Vnútroštátna právna úprava

30 Ako vyplýva z rozhodnutia vnútroštátneho súdu, ktorým bol podaný návrh na začatie prejudiciálneho konania, zákon o pobyte, zárobkovej činnosti a integrácii cudzincov na území Spolkovej republiky (Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet – Aufenthaltsgesetz) z 30. júla 2004

(BGBl. 2004 I, s. 1950) v znení uplatniteľnom v čase skutkových okolností vo veci samej obsahuje tieto ustanovenia:

„§ 53

— Obligatórne vyhostenie

Cudzinec bude vyhostený, ak:

1. bol právoplatne odsúdený za jeden alebo viac úmyselných trestných činov na trest odňatia slobody alebo na trest pre mladistvých v dĺžke najmenej tri roky alebo ak bol počas obdobia piatich rokov právoplatne odsúdený za úmyselné trestné činy na viacero trestov odňatia slobody alebo trestov pre mladistvých v celkovej dĺžke najmenej tri roky, alebo ak bol pri jeho poslednom právoplatnom odsúdení nariadený ochranný dohľad;

…

§ 55

— Fakultatívne vyhostenie

1. Cudzinca možno vyhostiť, ak jeho pobyt narúša verejnú bezpečnosť a verejný poriadok alebo iné dôležité verejné záujmy Spolkovej republiky Nemecko.

…

§ 56

— Osobitná ochrana proti vyhosteniu

1. Cudzinec, ktorý:

(1) má povolenie na pobyt a minimálne päť rokov sa legálne zdržiaval na území Spolkovej republiky,

…

požíva osobitnú ochranu proti vyhosteniu. Môže byť vyhostený iba z naliehavých dôvodov verejnej bezpečnosti a verejného poriadku. O naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti a verejného poriadku ide spravidla v prípadoch podľa § 53 a § 54 ods. 5, 5a a 7. Ak sú splnené podmienky § 53, cudzinec spravidla bude vyhostený. Pri splnení podmienok § 54 sa o jeho vyhostení rozhodne po zvážení okolností.

…“

31 Zákon o všeobecnom práve občanov Únie voľne sa pohybovať (Gesetz über die allgemeine Freizügigkeit von Unionsbürgern – Freizügigkeitsgesetz/EU) z 30. júla 2004

(BGBl. 2004 I, s. 1950) v znení uplatniteľnom v čase skutkových okolností vo veci samej stanovuje najmä:

„§ 1

— Pôsobnosť

Tento zákon upravuje otázky vstupu a pobytu štátnych príslušníkov iných členských štátov Európskej únie (občanov Únie) a ich rodinných príslušníkov.

§ 6

— Strata práva na vstup a pobyt

1. … o strate práva podľa § 2 ods. 1 možno rozhodnúť iba z dôvodov verejného poriadku, verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia (článok 39 ods. 3 a článok 46 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva) a iba z týchto dôvodov môže byť odňatý doklad potvrdzujúci právo na pobyt v Spoločenstve alebo na trvalý pobyt a zrušená platnosť pobytovej karty alebo karty trvalého pobytu.

…

5. Rozhodnutie podľa ods. 1 je v prípade občanov Únie a ich rodinných príslušníkov, ktorý mali počas posledných desiatich rokov pobyt na spolkovom území, a v prípade maloletých osôb možné vydať iba z naliehavých dôvodov verejnej bezpečnosti. Neplatí to pre maloletých, ak odňatie práva na pobyt vyžaduje záujem dieťaťa. Naliehavé dôvody verejnej bezpečnosti môžu nastať iba vtedy, ak bola dotknutá osoba

právoplatne odsúdená za jeden alebo viac úmyselných trestných činov na trest odňatia slobody alebo na trest pre mladistvých v dĺžke najmenej päť rokov alebo ak bol pri jej poslednom právoplatnom odsúdení nariadený ochranný dohľad, ak je ohrozená bezpečnosť Spolkovej republiky Nemecko alebo ak dotknutá osoba predstavuje hrozbu terorizmu.

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

32 Nural Ziebell sa narodil 18. decembra 1973 v Nemecku a svoje detstvo strávil u rodičov.

33 Jeho otec, takisto turecký štátny príslušník, sa na nemeckom území zdržiaval legálne ako pracovník. Po jeho smrti v roku 1991 bola matka N. Ziebella umiestnená v zariadení pre dlhodobý pobyt. Odvtedy N. Ziebell nežil so žiadnym zo svojich rodinných príslušníkov, jeho súrodenci si založili vlastné domácnosti.

34 N. Ziebell nedokončil školskú dochádzku a následne prerušil aj odbornú prípravu na prácu maliara natierača. Iba príležitostne vykonával pomocné práce, ktoré boli prerušované obdobiami, keď bol nezamestnaný alebo si odpykával trest odňatia slobody. Od júla 2000 do dátumu prijatia rozhodnutia vnútroštátneho súdu nevykonával žiadnu zárobkovú činnosť.

35 Od 28. januára 1991 je dotknutá osoba držiteľom časovo neobmedzeného povolenia na pobyt, ktoré od 1. januára 2005 platí ďalej ako časovo neobmedzené povolenie usadiť sa. Žiadosť o udelenie občianstva, ktorú N. Ziebell medzičasom podal, bola zamietnutá z dôvodu opakovanej trestnej činnosti.

36 V roku 1991 začal N. Ziebell fajčiť marihuanu. Od roku 1998 pravidelne konzumoval heroín a kokaín. Liečba metadónom, ktorej sa podrobil v roku 2001, a ústavná protidrogová terapia, ktorú absolvoval v roku 2003, boli neúspešné.

37 Od roku 1993 spáchal N. Ziebell viacero trestných činov, za ktoré bol odsúdený na nasledujúce tresty:

— 15. apríla 1993 za 24 organizovaných krádeží na trest pre mladistvých v dĺžke dva roky a šesť mesiacov,

— 17. októbra 1994 za ťažké ublíženie na zdraví na trest pre mladistvých v dĺžke dva roky a sedem mesiacov, do ktorého bolo započítané predchádzajúce odsúdenie,

— 9. januára 1997 za úmyselnú držbu nedovoleného predmetu na peňažný trest,

— 9. apríla 1998 za tri krádeže na súhrnný trest odňatia slobody v dĺžke dva roky,

— 7. marca 2002 za falšovanie peňazí, štyri krádeže za obzvlášť závažných okolností a pokus o krádež za obzvlášť závažných okolností na trest odňatia slobody v dĺžke dva roky a šesť mesiacov,

— 28. júla 2006 za osem krádeží za obzvlášť závažných okolností na súhrnný trest odňatia slobody v dĺžke tri roky a tri mesiace.

38 Trest odňatia slobody si N. Ziebell odpykával vo väzení od januára 1993 do decembra 1994, od augusta 1997 do októbra 1998, od júla 2000 do októbra 2000, od septembra 2001 do mája 2002 a od novembra 2005 do októbra 2008.

39 Dňa 28. októbra 2008 N. Ziebell nastúpil na terapeutickú liečbu do špecializovaného ústavu. Z informácií poskytnutých na pojednávaní na Súdnom dvore vyplýva, že jeho problémy s konzumáciou drog sa už zjavne vyriešili a odvtedy sa nedopustil žiadneho trestného činu. Rozsudkom zo 16. júna 2009 bola zostávajúca časť trestu, na ktorý bol N. Ziebell odsúdený 28. júla 2006, zmiernená na podmienečný trest odňatia slobody. Dňa 30. decembra 2009 sa oženil, stal sa otcom a v súčasnosti vykonáva zárobkovú činnosť.

40 Dňa 28. októbra 1996 dostal N. Ziebell od Ausländerbehörde (cudzinecký úrad) podľa vnútroštátnych právnych predpisov uplatniteľných na cudzincov napomenutie za trestné činy, ktoré dovtedy spáchal.

41 Rozhodnutím zo 6. marca 2007 Regierungspräsidium Stuttgart rozhodlo o vyhostení dotknutej osoby s okamžitým účinkom. Následne však bol výkon tohto rozhodnutia odložený.

42 Regierungspräsidium Stuttgart svoje rozhodnutie o vyhostení odôvodnilo tým, že správanie dotknutej osoby predstavuje závažné ohrozenie verejného poriadku a podľa neho existuje konkrétne a veľké nebezpečenstvo opätovného páchania ďalších závažných trestných činov.

43 Rozsudkom z 3. júla 2007 Verwaltungsgericht Stuttgart zamietol žalobu, ktorú N. Ziebell podal proti uvedenému rozhodnutiu o vyhostení.

44 N. Ziebell podal proti tomuto rozsudku odvolanie na Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg, v ktorom žiadal zrušenie tohto rozsudku, ako aj rozhodnutia o vyhostení, ktoré bolo proti nemu prijaté. Na podporu svojho odvolania tvrdí, že smernica 2004/38 obmedzila možnosť členských štátov prijať opatrenia vyhosťujúce občanov Únie. Podľa neho jednak vzhľadom na ustálenú judikatúru Súdneho dvora uplatňujúcu záruky priznané občanom Únie na tureckých štátnych príslušníkov, ktorí sa môžu dovolávať práv na základe pridruženia medzi EHS a Tureckom, a jednak vzhľadom na to, že sa oprávnene zdržiaval v hostiteľskom členskom štáte nepretržite viac ako desiatich rokov, ochrana proti vyhosteniu, na ktorú má nárok, spadá do pôsobnosti článku 28 ods. 3 písm. a) uvedenej smernice. V prejednávanom prípade však podľa neho nie je splnená rozhodujúca podmienka, ktorú toto ustanovenie vyžaduje, a to aby bolo vyhostenie odôvodnené naliehavými dôvodmi verejnej bezpečnosti.

45 Spolková krajina Bádensko-Württembersko naopak tvrdí, že článok 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38 nemožno analogicky uplatniť na tureckých štátnych príslušníkov, ktorí majú v členskom štáte právo na pobyt podľa rozhodnutia č. 1/80. Článok 14 ods. 1 tohto rozhodnutia, ktorý je relevantný vo veci samej, totiž na rozdiel od tohto ustanovenia danej smernice uvádza ako dôvody umožňujúce ukončiť pobyt tureckých štátnych príslušníkov na území hostiteľského členského štátu nielen dôvody verejnej bezpečnosti, ale aj dôvody verejného poriadku a verejného zdravia. Pridruženie medzi EHS a Tureckom podľa nej neznamená úplne zrovnoprávnenie tureckých štátnych príslušníkov, ktorým sú priznané práva na základe tohto pridruženia,

s občanmi Únie, ale slúži len na postupné zavedenie voľného pohybu týchto štátnych príslušníkov.

46 Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg uviedol, že určenie rozhodujúceho práva Únie ako referenčného rámca pre potreby uplatnenia článku 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 v spore vo veci samej nie je jasné, keďže jednak ešte neexistuje judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa analogického uplatnenia smernice 2004/38 v kontexte pridruženia medzi EHS a Tureckom a jednak smernica 64/221 bola zrušená smernicou 2004/38, a rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Patrí ochrana proti vyhosteniu priznaná článkom 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80… v prospech tureckého štátneho príslušníka, ktorý má práva podľa článku 7 prvého odseku… druhej zarážky uvedeného rozhodnutia a ktorý sa počas predchádzajúcich desiatich rokov zdržiaval v členskom štáte, voči ktorému sú tieto práva uplatniteľné, do pôsobnosti článku 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38 v znení, v ktorom bola táto smernica prebratá v príslušnom členskom štáte, v dôsledku čoho je vyhostenie prípustné len z naliehavých dôvodov verejnej bezpečnosti vymedzených členskými štátmi?“

O prejudiciálnej otázke

47 Najskôr je potrebné zdôrazniť, že návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka postavenia tureckého štátneho príslušníka, ktorý splnil všetky podmienky vyžadované na oprávnené priznanie právneho postavenia stanoveného v článku 7 prvom odseku druhej zarážke rozhodnutia č. 1/80 predtým, ako bolo prijaté rozhodnutie o vyhostení dotknuté vo veci samej.

48 Ako Súdny dvor už viackrát rozhodol, jednak uvedený článok 7 prvý odsek má v členských štátoch priamy účinok a jednak práva v oblasti zamestnania, ktoré toto ustanovenie priznáva danému tureckému štátnemu príslušníkovi, nevyhnutne zahŕňajú, že mu bude priznané súvisiace právo na pobyt na území hostiteľského členského štátu (pozri najmä rozsudky z 22. decembra 2010, Bozkurt, C-303/08, Zb. s. I-13445, body 31, 35 a 36, ako aj zo 16. júna 2011, Pehlivan, C-484/07, Zb. s. I-5203, body 39 a 43).

49 V súlade s rovnako ustálenou judikatúrou môže rodinný príslušník tureckého pracovníka, ktorý spĺňa podmienky stanovené v článku 7 prvom odseku rozhodnutia č. 1/80, stratiť práva, ktoré mu toto ustanovenie priznáva, iba v dvoch prípadoch, a to vtedy, ak prítomnosť tureckého migranta na území hostiteľského členského štátu predstavuje vzhľadom na jeho osobné správanie skutočné a závažné nebezpečenstvo pre verejný poriadok, verejnú bezpečnosť alebo verejné zdravie v zmysle článku 14 ods. 1 tohto rozhodnutia, alebo vtedy, ak dotknutá osoba opustí územie tohto členského štátu na dlhšie obdobie bez náležitých dôvodov (pozri najmä rozsudky Bozkurt, už citovaný, bod 42 a citovanú judikatúru, ako aj Pehlivan, už citovaný, bod 62).

50 Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka prvej z dvoch okolností vedúcich k strate práv, ktoré článok 7 prvý odsek rozhodnutia č. 1/80 priznáva tureckým štátnym príslušníkom, konkrétne určenia presného rozsahu výnimky z práva na pobyt založenej na dôvodoch verejného poriadku, ako je uvedená v článku 14 ods. 1 tohto rozhodnutia, v situácii ako vo veci samej.

51 Nemožno totiž poprieť, že turecký štátny príslušník, akým je Nural Ziebell, ktorý je nositeľom práva na pobyt v hostiteľskom členskom štáte podľa rozhodnutia č. 1/80, sa môže na súdoch tohto členského štátu oprávnene odvolávať na článok 14 ods. 1 na účely toho, aby sa neuplatnilo vnútroštátne opatrenie, ktoré odporuje tomuto ustanoveniu.

52 Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg pripomenul ustálenú judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej sa tak samotný pojem verejný poriadok v zmysle uvedeného ustanovenia, ako aj v tomto ohľade rozhodujúce kritériá a záruky, na ktoré sa dotknutá osoba môže v tomto kontexte odvolávať, majú vykladať analogicky so zásadami stanovenými pre štátnych príslušníkov Únie v rámci článku 48 ods. 3 Zmluvy EHS (zmenený na článok 48 ods. 3 Zmluvy ES, teraz článok 39 ods. 3 ES), ktorý vykonáva a konkretizuje smernica 64/221 (pozri najmä rozsudky z 10. februára 2000, Nazli, C-340/97, Zb. s. I-957, body 55, 56 a 63; z 2. júna 2005, Dörr a Ünal, C-136/03, Zb. s. I-4759, body 62 a 63 a citovanú judikatúru, ako aj Bozkurt, už citovaný, bod 55 a citovanú judikatúru), a obracia sa na Súdny dvor s otázkou, či vzhľadom na to, že táto smernica bola zrušená smernicou 2004/38 a že lehota na prebratie tejto smernice už uplynula, sa pravidlá uvedené v smernici 2004/38 majú analogicky uplatniť na tureckých štátnych príslušníkov.

53 Pokiaľ ide o postavenie tureckého štátneho príslušníka, akým je Nural Ziebell, ktorý sa v hostiteľskom členskom štáte zdržiaval oprávnene a nepretržite počas viac ako desiatich rokov, treba konkrétne stanoviť, či sa na ochranu proti vyhosteniu, ktorá sa dotknutej osobe priznáva podľa článku 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80, vzťahujú rovnaké pravidlá ako tie, ktoré sa priznávajú občanom Únie podľa článku 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38.

54 V tomto ohľade N. Ziebell tvrdí, že ustanovenia o ochrane proti vyhosteniu stanovené v článku 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38 treba prebrať a analogicky uplatniť na situáciu podľa článku 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.

55 Dôvody, ktoré N. Ziebell uvádza na podporu svojho výkladu, sú založené po prvé na skutočnosti, že jeden z hlavných cieľov dohody o pridružení spočíva v zavedení voľného pohybu pracovníkov, ktorý je jedným z hlavných aspektov Zmluvy ES, po druhé na okolnosti, že ustálenou judikatúrou Súdneho dvora pripomenutou v bode 52 tohto rozsudku boli na tureckých štátnych príslušníkov, ktorí majú právo podľa ustanovenia

tejto dohody o pridružení, prenesené zásady uplatniteľné v tomto ohľade na štátnych príslušníkov členských štátov, a po tretie na skutočnosti, že články 27 a 28 smernice 2004/38 v súčasnom stave práva Únie nahradili pravidlá stanovené smernicou 64/221. Táto analógia je podľa neho odôvodnená tým viac, že smernica 2004/38 len spresnila ochranu proti vyhosteniu, ktorú právo Únie v znení výkladu Súdneho dvora priznáva tým, že upravuje – ale bez podstatného rozšírenia – podstatu individuálnych práv v oblasti voľného pohybu a pobytu, ktoré judikatúra priznávala už predtým, ako sa smernica 2004/38 stala uplatniteľnou.

56 V dôsledku toho podľa N. Ziebella rozhodnutie o vyhostení žalobcu vo veci samej z nemeckého územia možno prijať len z „naliehavých dôvodov verejnej bezpečnosti“ v zmysle článku 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38. Trestné činy, ktorých sa dopustil, podľa neho tieto naliehavé dôvody zjavne nepredstavujú, a preto jeho vyhostenie z nemeckého územia nie je v súlade s právom Únie.

57 Tento výklad práva Únie, ktorý zastáva Nural Ziebell, však nemožno prijať.

58 Je pravda, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pripomenutej v bode 52 tohto rozsudku zásady o voľnom pohybe pracovníkov obsiahnuté v článkoch Zmluvy musia byť v čo najväčšej miere prebraté na tureckých štátnych príslušníkov, ktorým sú priznané práva na základe pridruženia medzi EHS a Tureckom. Ako rozhodol Súdny dvor, takýto analogický výklad musí platiť nielen pre samotné uvedené články Zmluvy, ale aj pre predpisy sekundárneho práva prijaté na základe týchto článkov, ktorých cieľom je vykonanie a konkretizácia daných článkov Zmluvy (pozri, pokiaľ ide o smernicu 64/221, najmä rozsudok Dörr a Ünal, už citovaný).

59 Súdny dvor sa tiež na účely stanovenia rozsahu výnimky verejného poriadku, ako je stanovená v článku 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80, odvolal na výklad tejto výnimky, ktorý poskytol v oblasti voľného pohybu štátnych príslušníkov členských štátov, ako je upravený v článku 48 ods. 3 Zmluvy, ako aj v smernici 64/221 (pozri najmä rozsudok Nazli, už citovaný).

60 Ako však uviedol generálny advokát v bode 42 a nasl. svojich návrhov, režim ochrany priznaný občanom Únie proti vyhosteniu, ako je stanovený v článku 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38, nemožno preniesť na záruky proti vyhosteniu tureckých štátnych príslušníkov pre potreby uplatnenia článku 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.

61 Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že medzinárodnú zmluvu treba vykladať nielen podľa jej znenia, ale aj s prihliadnutím na jej ciele (pozri najmä stanovisko 1/91 zo 14. decembra 1991, Zb. s. I-6079, bod 14, a rozsudok z 2. marca 1999, Eddline El-Yassini, C-416/96, Zb. s. I-1209, bod 47).

62 Na to, aby bolo možné rozhodnúť, či ustanovenie práva Únie možno analogicky uplatniť v rámci pridruženia medzi EHS a Tureckom, treba porovnať na jednej strane účel, ktorý sleduje dohoda o pridružení, a rámec, v ktorom bola prijatá, s účelom a rámcom dotknutého nástroja práva Únie na strane druhej.

63 Pokiaľ ide v prvom rade o pridruženie medzi EHS a Tureckom, je potrebné pripomenúť, že cieľom dohody o pridružení v súlade s jej článkom 2 ods. 1 je podporovať pretrvávajúce a vyrovnané posilňovanie obchodných a hospodárskych vzťahov medzi zmluvnými stranami, najmä prostredníctvom voľného pohybu pracovníkov.

64 Ako uviedol generálny advokát v bodoch 45 a 46 návrhov, účel dohody o pridružení medzi EHS a Tureckom je výlučne hospodársky.

65 Okrem toho podľa článku 12 dohody o pridružení sa „zmluvné strany dohodli, že budú uplatňovať články [39 ES], [40 ES] a [41 ES], aby medzi sebou postupne dosiahli voľný pohyb pracovníkov [*neoficiálny preklad*]“. Dodatkový protokol v článku 36 zavádza lehoty postupného zavedenia voľného pohybu pracovníkov medzi členskými štátmi a Tureckou republikou a stanovuje, že „asociačná rada rozhodne o pravidlách potrebných na tieto účely“. Cieľom rozhodnutia č. 1/80 je, ako vyplýva z jeho tretieho odôvodnenia, zlepšiť v sociálnej oblasti režim priznaný tureckým pracovníkom a ich rodinným príslušníkom.

66 Práve zo znenia týchto ustanovení, ako aj z cieľa, ktorý sledujú, ustálená judikatúra od rozsudku zo 6. júna 1995, Bozkurt (C-434/93, Zb. s. I-1475, body 19 a 20), vyvodila, že zásady obsiahnuté v článkoch 39 ES až 41 ES musia byť v čo najväčšej miere prebraté na tureckých štátnych príslušníkov, ktorým sú priznané práva na základe pridruženia medzi EHS a Tureckom (pozri bod 58 tohto rozsudku).

67 Pokiaľ ide konkrétne o určenie rozsahu výnimky verejného poriadku upravenej v článku 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80, Súdny dvor rozhodol, že je potrebné sa odvolať na výklad tejto výnimky v oblasti voľného pohybu štátnych príslušníkov členských štátov. Súdny dvor okrem toho v tomto kontexte spresnil, že takýto výklad je o to viac odôvodnený, že uvedené ustanovenie rozhodnutia č. 1/80 je takmer identické s obsahom ustanovenia článku 39 ods. 3 ES (pozri najmä rozsudok zo 4. októbra 2007, Polat, C-349/06, Zb. s. I-8167, bod 30 a citovanú judikatúru).

68 Podľa judikatúry Súdneho dvora z toho vyplýva, že takýto prenos zásad, na ktorých spočíva základná sloboda pohybu podľa práva Únie, možno odôvodniť len cieľom pridruženia medzi EHS a Tureckom, ktorým je postupne uskutočňovať voľný pohyb pracovníkov podľa článku 12 dohody o pridružení (pozri najmä rozsudok Dörr a Ünal, už citovaný, bod 66). Tento článok odvolávajúci sa na články Zmluvy týkajúce sa voľného pohybu pracovníkov však potvrdzuje výlučne hospodársky cieľ, ktorý je základom tohto pridruženia.

69 Pokiaľ ide v druhom rade o dotknuté právo Únie, najskôr treba uviesť, že smernica 2004/38 vychádza z článkov 12 ES, 18 ES, 40 ES, 44 ES a 52 ES. Účelom tejto smernice, ktorá sa neobmedzuje len na výlučne hospodárske ciele, je zjednodušiť výkon základného a individuálneho práva voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, ktoré je občanom Únie priamo priznané Zmluvou, a jej cieľom je najmä posilnenie tohto práva (pozri rozsudok z 23. novembra 2010, Tsakouridis, C-145/09, Zb. s. I-11979, bod 23).

70 Uvedená smernica teda zavádza značne zosilnený režim ochrany pred opatreniami vyhostenia, ktorý stanovuje tým väčšie záruky, čím je vyšší stupeň integrácie občanov Únie v hostiteľskom členskom štáte (rozsudok Tsakouridis, už citovaný, body 25 až 28, ako aj 40 a 41).

71 Okrem toho samotný pojem „naliehavé dôvody“ verejnej bezpečnosti uvedený v článku 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38, ktorý s týka ohrozenia verejnej bezpečnosti s mimoriadne vysokým stupňom závažnosti a umožňuje prijatie opatrenia vyhostenia len za mimoriadnych okolností, nemá ekvivalent v článku 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 (rozsudok Tsakouridis, už citovaný, body 40 a 41).

72 Z tohto porovnania vyplýva, že na rozdiel od práva Únie, ako vyplýva zo smernice 2004/38, účel pridruženia medzi EHS a Tureckom je výlučne hospodársky a obmedzuje sa na postupné vytvorenie voľného pohybu pracovníkov.

73 Naopak, samotný status občana, ktorý na rozdiel od postavenia pracovníka vyplýva už zo skutočnosti, že osoba má štátnu príslušnosť členského štátu, a ktorý podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora má byť základným statusom štátnych príslušníkov členských štátov (pozri najmä rozsudky zo 17. septembra 2002, Baumbast a R, C-413/99, Zb. s. I-7091, bod 82, ako aj z 8. marca 2011, Ruiz Zambrano, C-34/09, Zb. s. I-1177, bod 41), ako je uvedený v článkoch 17 ES až 21 ES, zodpovedá právu Únie v súčasnom štádiu jeho vývoja a odôvodňuje skutočnosť, že značne zosilnené záruky, pokiaľ ide o vyhostenie, ako sú uvedené v článku 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38, sa priznávajú len občanom Únie.

74 Z podstatných rozdielov medzi pravidlami upravujúcimi pridruženie medzi EHS a Tureckom a právom Únie týkajúcim sa občianstva, ktoré vyplývajú nielen z ich znenia, ale aj z ich predmetu a účelu, vyplýva, že tieto dva právne režimy nemožno považovať za rovnocenné, a preto režim ochrany proti vyhosteniu, ktorý sa na základe článku 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38 priznáva občanom Únie, nemožno uplatniť *mutatis mutandis* pre potreby stanovenia významu a rozsahu článku 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.

75 Po spresnení uvedených skutočností je na účely užitočnej odpovede vnútroštátnemu súdu ešte opodstatnené tomuto súdu poskytnúť určité výkladové prvky týkajúce sa konkrétneho rozsahu článku 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 v rámci sporu, akým je spor, o ktorom rozhoduje.

76 Ako už bolo uvedené v bodoch 52, 58 a 59 tohto rozsudku, Súdny dvor sa na účely stanovenia významu a rozsahu uvedeného ustanovenia rozhodnutia č. 1/80 obvykle odvolával na zásady stanovené v smernici 64/221.

77 Táto smernica však bola zrušená smernicou 2004/38, ktorej článok 38 ods. 3 stanovuje, že odkazy na zrušené smernice sa považujú za odkazy na danú smernicu 2004/38.

78 V prípade ako v prejednávanej veci, kde nemožno analogicky uplatniť relevantné ustanovenie smernice 2004/38 (pozri bod 74 tohto rozsudku), je na účely uplatnenia článku 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 potrebné stanoviť iný referenčný rámec práva Únie.

79 Uvedený rámec pozostáva, pokiaľ ide o cudzinca, akým je Nural Ziebell, ktorý sa v hostiteľskom členskom štáte zdržiaval oprávnene a nepretržite počas viac ako desiatich rokov, z článku 12 smernice 2003/109, ktorý v prípade, že neexistujú priaznivejšie ustanovenia v právnej úprave pridruženia medzi EHS a Tureckom, predstavuje pravidlo minimálnej ochrany proti vyhosteniu každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má postavenie osoby oprávnene sa dlhodobo zdržiavajúcej na území členského štátu.

80 Z tohto ustanovenia v prvom rade vyplýva, že dotknutú osobu s dlhodobým pobytom možno vyhostiť len vtedy, ak predstavuje skutočné a dostatočne vážne ohrozenie verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti. Ďalej rozhodnutie o vyhostení nesmie byť založené na ekonomických dôvodoch. Napokon pred prijatím takéhoto rozhodnutia musia príslušné orgány hostiteľského členského štátu zohľadniť dĺžku pobytu dotknutej osoby na území tohto štátu, jej vek, dôsledky vyhostenia pre dotknutú osobu a členov jej rodiny, ako aj spojenie tejto osoby s krajinou pobytu alebo stratu jej spojenia s krajinou pôvodu.

81 Okrem toho z ustálenej judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa výnimky verejného poriadku v oblasti voľného pohybu pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členských štátov Únie, ktorá je stanovená v Zmluve a analogicky sa uplatňuje v rámci pridruženia medzi EHS a Tureckom, vyplýva, že uvedená výnimka predstavuje odchýlku v súvislosti s touto základnou slobodou, ktorú je potrebné vykladať reštriktívne a ktorej rozsah členské štáty nemôžu určovať jednostranne (pozri najmä rozsudok z 22. decembra 2010, Bozkurt, už citovaný, bod 56 a citovanú judikatúru).

82 Aj opatrenia odôvodnené verejným poriadkom alebo verejnou bezpečnosťou možno prijať len vtedy, ak je na základe posúdenia každého individuálneho prípadu zo strany príslušných vnútroštátnych orgánov zjavné, že správanie dotknutej osoby v súčasnosti predstavuje skutočné a dostatočne závažné nebezpečenstvo pre základný záujem spoločnosti. Dané orgány sú pri tomto posúdení okrem iného povinné dbať na rešpektovanie zásady proporcionality, ako aj základných práv dotknutej osoby, a najmä práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. decembra 2010, Bozkurt, už citovaný, body 57 až 60 a citovanú judikatúru).

83 Takéto opatrenia teda nemožno nariadiť automaticky po odsúdení v trestnom konaní a s cieľom všeobecnej prevencie určenej na odradenie ostatných cudzincov od páchania trestnej činnosti (pozri rozsudok z 22. decembra 2010, Bozkurt, už citovaný, bod 58 a citovanú judikatúru). Ak samotná existencia viacerých odsúdení v trestnom konaní nemá nijaký vplyv na odôvodnenie vyhostenia, ktoré tureckého štátneho príslušníka zbavuje práv, ktoré mu priamo vyplývajú z rozhodnutia č. 1/80 (pozri rozsudok Polat, už citovaný, bod 36), o to viac to musí platiť pri odôvodnení týkajúcom sa dĺžky odňatia slobody dotknutej osoby.

84 Pokiaľ ide o dátum rozhodujúci pri určení aktuálnej povahy konkrétneho ohrozenia verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti, treba tiež pripomenúť, že vnútroštátne súdy musia pri overovaní zákonnosti opatrenia vyhostenia tureckého štátneho príslušníka vziať do úvahy skutkové okolnosti, ktoré nastali po prijatí posledného

rozhodnutia príslušnými orgánmi a ktoré by mohli spôsobiť odstránenie alebo výrazné zníženie aktuálneho ohrozenia, ktoré pre dotknutý základný záujem predstavuje správanie dotknutej osoby (pozri najmä rozsudok z 11. novembra 2004, Cetinkaya, C-467/02, Zb. s. I-10895, bod 47).

85 Ako uviedol generálny advokát v bodoch 62 až 65 návrhov, vnútroštátny súd bude musieť s ohľadom na súčasnú situáciu Nurala Ziebella nájsť rovnováhu medzi potrebou predpokladaného zásahu do práva tejto osoby na pobyt s cieľom ochrany oprávneného záujmu, ktorý sleduje hostiteľský členský štát na jednej strane, a existenciou integrácie, ktorá dotknutej osobe umožňuje opätovné zaradenie do spoločnosti v hostiteľskom členskom štáte, na strane druhej. Na tieto účely musí uvedený súd konkrétne posúdiť, či správanie tureckého štátneho príslušníka v súčasnosti predstavuje dostatočne závažné ohrozenie základného záujmu spoločnosti, tým, že dôsledne zváži všetky konkrétne okolnosti situácie tejto osoby, medzi ktoré nepatria len skutočnosti uvedené na pojednávaní na Súdnom dvore (pozri bod 39 tohto rozsudku), ale aj mimoriadne úzke väzby dotknutého cudzinca so spoločnosťou Spolkovej republiky Nemecko, na ktorej území sa narodil, oprávnene sa tam zdržiaval počas nepretržitého obdobia vyše 35 rokov, uzavrel manželstvo so štátnou príslušníčkou tohto členského štátu a vykonáva zárobkovú činnosť.

86 Vzhľadom na predchádzajúce treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 sa má vykladať v tom zmysle, že:

— ochrana proti vyhosteniu, ktorú toto ustanovenie priznáva tureckým štátnym príslušníkom, nemá rovnaký rozsah ako ochrana priznaná občanom Únie na základe článku 28 ods. 3 písm. a) smernice 2004/38, a preto režim ochrany

proti vyhosteniu priznaný týmto občanom nemožno uplatniť *mutatis mutandis* na uvedených tureckých štátnych príslušníkov pre potreby stanovenia významu a rozsahu daného článku 14 ods. 1,

— toto ustanovenie rozhodnutia č. 1/80 nebráni tomu, aby bolo voči tureckému štátnemu príslušníkovi, ktorý je nositeľom práv priznaných v článku 7 prvom odseku druhej zarážke tohto rozhodnutia, prijaté opatrenie vyhostenia z dôvodov verejného poriadku, pokiaľ osobné správanie dotknutej osoby v súčasnosti predstavuje skutočné a dostatočne závažné ohrozenie základného záujmu spoločnosti hostiteľského členského štátu a toto opatrenie je nevyhnutné na ochranu daného záujmu. Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby vzhľadom na všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré charakterizujú situáciu dotknutého tureckého štátneho príslušníka, posúdil, či je toto opatrenie zákonne odôvodnené vo veci samej.

O trovách

87 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 14 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji pridruženia prijatého asociačnou radou zriadenou Dohodou o pridružení medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom, ktorá bola podpísaná 12. septem-

bra 1963 v Ankare Tureckou republikou na jednej strane a členskými štátmi EHS a Spoločenstvom na strane druhej a ktorá bola uzavretá, schválená a potvrdená v mene Spoločenstva rozhodnutím Rady 64/732/EHS z 23. decembra 1963, sa má vykladať v tom zmysle, že:

— **ochrana proti vyhosteniu, ktorú toto ustanovenie priznáva tureckým štátnym príslušníkom, nemá rovnaký rozsah ako ochrana priznaná občanom Únie na základe článku 28 ods. 3 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, a preto režim ochrany proti vyhosteniu priznaný týmto občanom nemožno uplatniť *mutatis mutandis* na uvedených tureckých štátnych príslušníkov pre potreby stanovenia významu a rozsahu daného článku 14 ods. 1,**

— **toto ustanovenie rozhodnutia č. 1/80 nebráni tomu, aby bolo voči tureckému štátnemu príslušníkovi, ktorý je nositeľom práv priznaných v článku 7 prvom odseku druhej zarážke tohto rozhodnutia, prijaté opatrenie vyhostenia z dôvodov verejného poriadku, pokiaľ osobné správanie dotknutej osoby v súčasnosti predstavuje skutočné a dostatočne závažné ohrozenie základného záujmu spoločnosti hostiteľského členského štátu a toto opatrenie je nevyhnutné na ochranu daného záujmu. Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby vzhľadom na všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré charakterizujú situáciu dotknutého tureckého štátneho príslušníka, posúdil, či je toto opatrenie zákonne odôvodnené vo veci samej.**

Podpisy